

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

1 (5)

Datum
2024-04-10

Diarienummer
309-2024

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Kamerabevakning för ett bättre djurskydd (SOU 2023:27).

Er beteckning: LI2023/02659

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västerbotten ställer sig positiva till förslaget att stärka djurskyddet på slakterier genom införandet av obligatorisk kamerabevakning.

Länsstyrelsen anser att krav på ljudupptagning bör införas tillsammans med kravet på kamerabevakning. En ljudupptagning i kombination med kamerabevakningen är närmast avgörande för att det avsedda syftet med kravet på kamerabevakning ska uppfyllas.

Vidare så anser myndigheten att material från kameraövervakningen behöver sparas i tre månader i stället för som föreslagna två månader.

Länsstyrelsen Västerbotten menar dessutom att bör läggas till ett skyndsamhetskrav för slakterier i samband med utlämnandet av bilder till kontrollmyndigheter.

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning om att det allmänna bör stå för merparten av kostnaderna som följer av ett krav på kameraövervakning.

Länsstyrelsens synpunkter

10.4.1 Det behövs en lag om kamerabevakning på slakterier

Länsstyrelsen instämmer i att kravet för slakterier att ha kamerabevakning bör införas i en särskild lag.

10.4.2 Det behövs en lag om kamerabevakning på slakterier (1 §)

Hållbar formulering över tid

Den i remissen föreslagna formuleringen lägger vikten på själva införandet och att det är en förstärkning av djurskyddet.

Länsstyrelsen föreslår att syftet i stället hålls i neutral form, utan att använda orden "införande" och "förbättring". Avsikten med lagen måste vara att den ska gälla under lång tid framöver och därmed bör syftet omformuleras till att vara mer hållbart över tid.

Förslag på ny formulering

Länsstyrelsen föreslår att 1 § omformuleras till *"Syftet med denna lag är att säkerställa ett gott djurskydd av levande djur på slakterier genom kamerabevakning och ljudupptagning"*

Var kameraövervakning ska ske

Länsstyrelsen har noterat att 1 § inte harmoniserar med 4 § avseende var kamerabevakningen ska ske. I 1 § anges att det är i lokalerna och i 4 § anges att det är alla områden där levande djur hålls. 4 § är vidare och täcker även in hantering och förvaring utomhus. Länsstyrelsen föreslår att skrivningen om var kameraövervakning ska ske tas bort från 1 § för att endast anges i 4 §. Myndigheten vill även framföra att för renslakterier som har delvis andra förutsättningar än andra slakterier så är det inte rimligt att kameraövervaka alla områden där djur förvaras inför slakt. Detta med anledning att renar ofta förvaras i utfodringshägn i närheten av slakteriet ibland upp till en vecka. Länsstyrelsen anser därför att kameraövervakning endast behövs i det hägn/ fålla som används i direkt anslutning till när djuren ska slaktas vilket skulle överensstämma med hur andra djurslag hanteras.

Ljudupptagning

Länsstyrelsen instämmer i förslaget avseende kameraövervakning och vill tillägga att det även bör införas krav på obligatorisk ljudupptagning.

Liksom vad som framförts i det särskilda yttrandet av experten Anna Tilly vid Jordbruksverket, anser Länsstyrelsen att ljudupptagning skulle tillföra mycket och i kombination med bildmaterialet i hög grad kunna vara avgörande för att det avsedda syftet med krav på kamerabevakning ska uppfyllas.

Ett viktigt tecken på att djur upplever smärta eller stress är via vokalisering. Ljudupptagning är viktigt för att kunna uppfatta om

djur upplever smärta, rädsla eller stress vid till exempel elstötar, felaktig bedövning, felaktig drivning, felaktig gruppering eller uppställning. Ljudupptagning skulle kunna ge en tydligare bild av avvikelser än vad som kan uppfattas endast vid bildupptagning. Länsstyrelsen anser därför att det ur ett djurskyddsperspektiv är till stor nytta att ha ljudupptagning i anslutning till bildupptagningen.

Länsstyrelsen vill även framföra att en väl fungerande övervakning med både bild och ljud är ett sätt att verifiera det goda djurskyddet. En ny studie¹ visar att sju av tio konsumenter skulle kunna tänka sig att betala mer för mat som är producerad med större omsorg om djuren. Väl kommunicerat till konsument skulle det kunna vara en konkurrensfördel med en lag som innefattar både bild och ljudupptagning

Skyddet för den personliga integriteten

Krav på kameraövervakning skulle innebära ett intrång för den personliga integriteten. Ett krav på kameraövervakning tillsammans med ljudupptagning skulle innebära ett ännu större integritetsintrång. Trots det anser Länsstyrelsen att fördelarna för att verifiera ett gott djurskydd överväger det integritetsintrång kamerabevakning tillsammans med ljudupptagning skulle kunna medföra för den enskilde. Med det sagt så är det av vikt att verksamhetsutövaren vidtar nödvändiga åtgärder för att få en förståelse för i verksamheten för nyttan med kameraövervakning och vidtar nödvändiga åtgärder för att skydda den personliga integriteten.

10.4.3 Lagens definition av ett slakteri (2 §)

Länsstyrelsen instämmer i sak med definitionen av slakteri. Formuleringen är dock svårläst för andra än de som är väl införstådda i lagstiftningens uppbyggnad och vet var sådan lagstiftning hittas och läses. En omformulering där definitionen för slakt skrivs ut i stället för att hänvisa till annan lagstiftning är att föredra. Lagstiftning bör vara lättillgänglig och lättförstådd.

Länsstyrelsen har noterat att mobila slakterier och slakterier för ren inte har berörts i utredningen. Länsstyrelsen förutsätter dock att även dessa slakterier omfattas av lagförslaget.

---

¹ BEUC:s rapport [‘Farm animal welfare: what consumers want – A survey of Europeans’ understanding and expectations](#), februari 2024.

Länsstyrelsen anser att om slakterier för små mängder hardjur och fjäderfä ska omfattas av kraven så är en antalsbegränsning nödvändig eftersom det finns små verksamhetsutövare som slaktar väldigt få djur på årsbasis.

10.4.5 Personuppgiftsansvarig (3 §)

Länsstyrelsen instämmer med förslaget att det ska vara slakterierna som ska vara personuppgiftsansvariga och anser att det är bra att det tydliggörs.

10.4.7 Bevarandetid (6 §)

Länsstyrelsen instämmer inte i förslaget att inspelade bilder sparas i två månader från inspelningstillfället. Vid en avvägning mellan kontrollmyndigheternas möjlighet till kontroll och nödvändig integritetshänsyn anser Länsstyrelsen det vara en för kort tid.

Länsstyrelsen anser i stället att tre månader är en rimlig tid. Detta beror i huvudsak på att man förvänta sig handläggningstider som kan dra ut på tiden med anledning av förvaltningsrättsliga skäl som till exempel när myndigheten behöver förelägga verksamhetsutövaren att lämna ut bildmaterial. Erfarenhetsmässigt är då två månader en för kort tid och bildmaterial riskerar då att förstöras innan myndigheten hunnit ta del av det. Oavsett tid för lagring av filmat material så anser länsstyrelsen att verksamhetsutövare inte får radera material när de väl har begärts av myndigheten.

Länsstyrelsen lämnar därför förslag på att andra stycket i paragrafen utformas enligt följande *"Bilder som är föremål för en begäran om utlämnande från en länsstyrelse eller annan statlig myndighet som utövar offentlig kontroll enligt djurskyddslagen (2018:1192), får inte raderas innan de lämnats över i enlighet med begäran. Bilder som är föremål för ett föreläggande om utlämnande får inte raderas innan de lämnats över i enlighet med föreläggandet.*

10.4.8 Offentliga kontroller och en möjlighet för kontrollmyndigheten att meddela föreläggande (8 §)

Länsstyrelsen instämmer i förslaget med följande tillägg;

Det bör införas ett skyndsamhetskrav vid utlämnande av bilder. Länsstyrelsen finner inget skäl att vid begäran av utlämnande av bilder att dessa ska dröja. Dröjer utlämnandet av bilderna förlänger

och försvårar det hanteringen av ärendena och bidrar till en ineffektiv ärendehandläggning. Skyndsamhetskrav är vedertaget begrepp i vissa andra lagstiftningar och innebär att åtgärden ska utföras skyndsamt, men att det inte finns ett specificerat krav på inom vilken tid. Det ger en viss flexibilitet och möjlighet till anpassning till givna förutsättningar.

I motsats till utredaren anser Länsstyrelsen att det ska anses som brott mot lagstiftningen att inte upprätta kamerabevakning och att tillhandhålla inspelade bilder till kontrollmyndigheten. Lagen bör harmonisera med Djurskyddslagens straffbestämmelser, i vart fall bör en verksamhetsutövare riskera böter alternativt en sanktionsavgift om lagen inte följs.

10.4.9 Överklaganden (9 §)

Länsstyrelsen instämmer i förslaget.

10.4.10 Kompletterande föreskrifter (10 §)

Länsstyrelsen instämmer i förslaget.

14.2.1

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning om att det allmänna bör stå för merparten av kostnaderna som följer av ett krav på kameraövervakning.

De som medverkat i yttrandet

Detta yttrande har beslutats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med biträdande enhetschef Fredrik Nilsson som föredragande. Länsveterinär Karin Sandbäck har deltagit i handläggningen.